

El IV Congreso de Competencias Digitales cierra con un Decálogo para superar las brechas digitales que crean desigualdad social

- » El documento apunta hacia los retos conjuntos que se tienen que afrontar, como la irrupción de la Inteligencia Artificial o el uso de la tecnología en los ámbitos educativos
- » Durante el congreso, ha tenido lugar la presentación del 'Estudio sobre bienestar digital', que pone el foco en la inclusión y el fomento del pensamiento crítico ante cualquier materia tecnológica

Foto: Claire Somerville; Liliana Arroyo; Àngels Fitó; Elisabet Golobardes; i Sara Díaz Roig.

El Congreso de Competencias Digitales, organizado por el Ayuntamiento de Barcelona, la Generalitat de Catalunya, la Universitat Oberta de Catalunya y la Universitat Ramon Llull - Blanquerna, y con el apoyo de Eurescat, se ha consolidado con una cuarta edición, que reunió ayer a más de 500 participantes en el Cibernàrium y que concluyó con un decálogo que recoge los preceptos para erradicar las brechas digitales que generan desigualdad social.

Este año, el congreso se ha organizado bajo el título "Autonomía digital a lo largo de la vida" y ha puesto el énfasis en la necesidad de que todos adopten las herramientas y conocimientos para poder vivir y trabajar de manera autónoma en una sociedad que cada vez demanda más una ciudadanía formada con conocimientos tecnológicos. La jornada ha abordado la cuestión digital y tecnológica en ámbitos muy diversos, desde la salud y la salud mental, hasta el edadismo, la infancia y la adolescencia o diversos sectores profesionales, como los de los videojuegos o el de la robótica, entre otros.

El congreso ha contado con cerca de una veintena de ponentes, con una importante presencia de mujeres (más del 70%) en un sector donde aún predomina la tasa de hombres en ocupaciones y perfiles digitales.

El congreso ha contado con cerca de una veintena de ponentes, con una importante presencia de mujeres (más del 70%) en un sector donde aún predomina la tasa de hombres en ocupaciones y perfiles digitales.

Los puntos del Decálogo acordado hacen alusión a aspectos como aumentar la presencia femenina en los sectores tecnológicos o ayudar a la juventud a gestionar la tecnología, entre otros.

Estos son los diez puntos del documento:

EQUIDAD DIGITAL

1. Perseguir la igualdad entre las personas para conseguir la equidad digital.
2. Augmentar el número de mujeres y jóvenes en el sector STEAM (Ciencia, Tecnología, Ingenierías y Matemáticas).
3. Multiplicar la formación TIC para las mujeres.

BRECHA DIGITAL

4. Aceptar que la brecha digital afecta a todos y voluntad para superar el optimismo.
5. Desarrollar herramientas pensadas desde el diseño para colectivos más vulnerables.

NIÑOS Y NIÑAS Y JÓVENES

6. Durante la infancia, conectarse más entre las personas y menos con las pantallas.
7. Sostenibilidad digital: ayudar a los jóvenes a gestionar la tecnología.

TIC I SALUD

8. Formar en competencias digitales a los profesionales de la salud.
9. Facilitar la educación digital también para los pacientes, con una mirada especial para los más vulnerables.
10. Adoptar la telemedicina no como una obligación si no por sus aportaciones y beneficios

Durante el Congreso, también se ha presentado el [Estudio sobre bienestar digital](#), que pone el foco en la inclusión y el fomento del pensamiento crítico ante cualquier materia tecnológica. Este documento, coordinado por la asociación paneuropea All Digital, que representa a las organizaciones miembros de toda Europa que trabajan con 25.000 centros de competencia digital, analiza el bienestar digital, que impregna las interacciones de las personas a través de herramientas digitales, e incluye, entre otros, las contribuciones que ha hecho la Secretaría de Políticas Digitales de la Generalitat de Catalunya, desde el punto de vista de los derechos y

responsabilidades digitales vinculados a la [Carta catalana para los derechos y las responsabilidades digitales](#) que impulsa el Gobierno catalán.

En este sentido, el estudio pone el énfasis en la necesidad de entender el bienestar digital, es decir, el estado de salud física y mental de una persona en relación con el uso de la tecnología y los dispositivos.

digitals, com un dret a garantir per a tothom i al llarg de tota la vida, Així, l'informe conclou que el benestar digital cal treballar-lo de forma transversal a totes les interaccions digitals i en tots els àmbits, des de l'educació i la salut, al món laboral, la formació i el lleure.

Xarxa global i local per a uns 'drets humans digitals'

Convidada a l'acte, **Claire Somerville**, com a experta en estudis de gènere de la Geneva Graduate Institute, ha subratllat "la necessitat de treballar de manera transnacional per combatre i eliminar els assetjaments digitals amb mesures de protecció per a tothom, i especialment per a dones i nenes, i tenint en compte els factors multisectorials que generen desigualtat". Per això, - ha indicat Somerville- "cal un pensament global i local coordinat per assegurar-ne els drets humans digitals".

Per la seva part, **Sara Díaz Roig**, directora executiva de Barcelona Activa, ha afirmat que "el risc d'esdevenir digitalment obsolets és generalitzat, i no només qüestió d'edat, gènere o condició social, tot i que aquests factors alteren molt més l'accés i el coneixement a les tecnologies". "Així -ha continuat- és primordial que des de les administracions públiques treballem per l'impacte de la digitalització en el nostre dia a dia professional i quotidià, posant-nos com a repte la millora constant de les competències digitals de la ciutadania i afavorint l'autonomia i la lògica digital".

En aquest sentit, l'Ajuntament de Barcelona, a través de Barcelona Activa, té disponible, una àmplia oferta formativa digital adreçada a tota la ciutadania (de diferents nivells i especialització), i un test de competències digitals que permet fer un autodiagnòstic del perfil competencial digital d'una persona i recomanar un itinerari formatiu per avançar en l'assoliment de coneixements digitals. El test ja l'han fet més de 7.000 persones des que es va llançar fa poc més d'un any.

Liliana Arroyo Moliner, directora general de Societat Digital de la Generalitat de Catalunya, ha destacat durant la seva intervenció en la presentació de *l'Estudi sobre benestar digital* que "inclusió i benestar digital van de la mà: actualment les persones en situacions de vulnerabilitat estan més exposades als riscos digitals que persones amb capacitat d'utilitzar la tecnologia amb sentit crític. Per tal de revertir-ho, hem d'incorporar el benestar digital en tant que dret digital a garantir des de les accions de capacitat i formació". Abans, en la benvinguda institucional del congrés, Arroyo ha volgut posar en valor l'**ACTIC**, l'acreditació de competències en TIC que impulsa el Govern a través de la Secretaria de Polítiques Digitals: "L'ACTIC celebra enguany els 15 anys d'existència consolidada com a acreditació davant de qualsevol empresa o administració de la competència digital i, per tant, com a eina per facilitar l'obtenció d'una feina, la promoció professional, l'accés a eines d'aprenentatge virtual o l'obtenció d'una certificació professional", ha afirmat.

Àngels Fitó, rectora de la UOC ha emfasitzat que "la UOC, des de la seva creació fa gairebé trenta anys, ha format més de 100.000 ciutadans i ciutadanes en competències digitals perquè esdevinguin autònoms digitals a través d'una assignatura específica que ha anat evolucionant al llarg dels anys. A més, la Universitat ha participat en la definició i l'actualització de l'acreditació

catalana ACTIC i està donant l'equivalència d'aquesta acreditació al seu estudiantat en els graus i en els cicles formatius de l'FP online de la UOC. També hem desenvolupat projectes de recerca i transferència d'aquest àmbit de coneixement."

Elisabet Golobardes i Ribé, vicerectora de la Universitat Ramon Llull - Blanquerna, ha remarcat la importància de l'existència d'iniciatives públic-privades en l'àmbit de les competències digitals de la ciutadania des d'una mirada 360 i al llarg de la vida i amb una especial atenció per aquelles activitats que fomenten l'equitat, la inclusió i el benestar digital. Per altra banda, ha manifestat la rellevància de l'acte en un moment on les tecnologies digitals de la mà de la intel·ligència artificial són de rabiosa actualitat pel que fa al seu tractament ètic i, sobretot, per la sensibilització, acompanyament i formació continuada. A la Universitat Ramon Llull - Blanquerna seguirem apostant per aquesta mena d'iniciatives que permeten connectar, compartir i fer emergir el talent de les organitzacions i posen les tecnologies (digitals) al servei de les persones.

Exposició de projectes per a la igualtat

Per reflectir les diferents realitats on s'està abordant les bretxes digitals, el congrés ha estat acompanyat d'una exposició de projectes, entre ells, *Bleta, la tauleta per a persones grans*, de Beta; *Tecnolpedagogia transfronterera i competències digitals a través d'experiències STEAM*, de Binomi; *Programa Treball, Talent i Tecnologia*, de la Diputació de Barcelona; *Programa Informàtica i Comunicació per la Gent Gran*, de la Fundació Politècnica de Catalunya; o el *Radar d'algoritmes d'IA i processos de decisió automatitzada per a l'accés als drets socials a Catalunya – m4Social*, de la Taula d'entitats del Tercer Sector de Catalunya.

Dins del marc del congrés, aquesta setmana també s'han dut a terme sessions pràctiques i tallers. Per exemple els de la Fundació GoodJob, destinats a capacitar i entrenar persones amb discapacitat i altres col·lectius en risc d'exclusió social; el projecte europeu RESCCUE (REcover Spaces for traumatized Children in CommUnity sEettings) per empoderar digitalment i emocionalment tant joves com professionals de l'educació i les famílies; la sessió contra la desinformació i eines digitals per prevenir casos *fake*, de la mà de Learn to Check; o el rol de les persones educadores del projecte TIC TAC, Casal d'Infants.

Alguns dels participants al congrés amb aportacions per la igualtat han estat: l'Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet, l'Ajuntament de Mataró, el Consell Comarcal Alt Urgell, la Comunalitat de Vic, el Consorci de l'Educació de Barcelona, la Fundació Mobile World Capital, a través del seu laboratori d'innovació social, la Fundació Bofill; la Fundació Sargim, Digitalitza't Blocs Florida; l'entitat Rompiendo la Brecha; la consultora Eurofirms Foundation, Factoria F5, la *Fundación VASS*, la Fundació TIC Salut Social, l'Hospital del Mar de Barcelona, EAP Vic, el Consorci Sanitari de Terrassa, o Centres de Formació d'Adults (CFA) com el Segrià, El Clot, Palau de Mar, i Vila-Seca.